

Betænkning afgivet af Kulturudvalget den 18. april 2007

Betænkning

over

Forslag til lov om ændring af teaterloven

(Revision af egnsteaterordningen)

[af kulturministeren (Brian Mikkelsen)]

1. Udvalgsarbejdet

Lovforslaget blev fremsat den 31. januar 2007 og var til 1. behandling den 9. februar 2007. Lovforslaget blev efter 1. behandling henvist til behandling i Kulturudvalget.

Møder

Udvalget har behandlet lovforslaget i 3 møder.

Høring

Et udkast til lovforslaget har inden fremsættelsen været sendt i høring, og kulturministeren sendte den 19. december 2006 dette udkast til udvalget, jf. KUU alm. del – bilag 101. Den 1. februar 2007 sendte kulturministeren de indkomne høringssvar og et notat herom til udvalget.

Skriftlige henvendelser

Udvalget har i forbindelse med udvalgsarbejdet modtaget 1 skriftlig henvendelse fra Greve Kommune, Roskilde Kommune og Høje-Taastrup Kommune om Teater Hedeland. Henvendelsen er optrykt som bilag 2 til betænkningen.

Kulturministeren har over for udvalget skriftligt kommenteret henvendelsen til udvalget.

Spørgsmål

Udvalget har stillet 1 spørgsmål til kulturministeren til skriftlig besvarelse, som denne har besvaret.

2. Indstillinger og politiske bemærkninger

Et *flertal* i udvalget (V, DF og KF) indstiller lovforslaget til *vedtagelse uændret*.

Flertallet opfatter lovforslaget som godt og fremadrettet og undrer sig over, at oppositionen kan anse forslaget for at være et brud på en politisk aftale. Det har hele tiden stået klart, at der i spørgsmålet om rammestyling af egnsteaterordningen ikke har været enighed mellem regeringen og DF på den ene side og oppositionen på den anden side.

Flertallet ser egnsteatrene som et væsentligt element i det samlede teaterbillede og deler ikke oppositionens pessimisme. Refusionsprocenten ligger fast i 2007, og der er taget hånd om de ændringer, som strukturreformen har medført. Endvidere konstateres, at bevillingen til egnsteatre aldrig har været større, heller ikke under den tidligere regering. Det understreges, at når der nu indføres

---

rammestyring af egnsteaterordningen, er det ikke, fordi vi vil nedprioritere området. Egnsteatrene er vigtige for vores kulturliv, og de har i de seneste år fået et kraftigt bevillingsløft og har med finanslovaftalen for 2007 det højeste bevillingsniveau nogen sinde.

Flertallet vil endvidere gerne fremhæve lovforslagets øvrige vigtige elementer, bl.a. den opstrammede egnsteaterdefinition og konsulentordningen, som har vakt stor genklang i teatermiljøet og i øvrigt imødekommer anbefalingerne fra egnsteaterarbejdsgruppen (Mogens Holm-udvalget). Der er således grund til at have tillid til, at den nye egnsteaterordning giver et godt fundament for fortsat fremgang for scenekunsten i hele Danmark.

Et *mindretal* i udvalget (S, RV, SF og EL) indstiller lovforslaget til *forkastelse*.

Mindretallet finder, at dette lovforslag havde alle forudsætninger for at få en virkelig god medfart. På baggrund af en bred politisk aftale om egnsteaterområdet og på partiernes opfordring nedsatte kulturministeren et fagligt velfunderet udvalg til at kortlægge udfordringerne og foreslå den fremtidige ordning for egnsteatre. Der var hele vejen igennem bred enighed også om forudsætningerne, heriblandt at refusionsordningen stod fast, og at det var en præmis, at der ikke skulle indføres rammestyring. Dette gjaldt både i kommuneaftalen på teaterområdet og i kommissoriet til Egnsteaterudvalget.

Udvalgets rapport indeholdt mange af de gode ideer, som lovforslaget også indeholder: konsulentordning, udviklingspulje og skærpelse af egnsteaterdefinitionen – en helt igennem kvalitativt baseret måde at gå til videreudviklingen af det decentrale teater på.

I finanslovaftalen med Dansk Folkeparti sad regeringen alle gode anbefalinger overhørig og indførte med et pennestrøg rammestyring af refusionsordningen og ændrede dermed hele præmissen for de forslag, vi kunne blive enige om.

Teatrenes sparring med konsulenterne, som skulle være et fagligt optimerende redskab, risikerer at få alt for meget karakter af overlevelseskamp, når området nu på længere sigt vil få karakter af et nulsumsspil, hvor et initiativ et sted nødvendigvis betyder, at andre må lide eller lukke.

Når mindretallet ikke kan støtte lovforslaget, er det altså ikke bare en automatisk reaktion på det forkastelige i aftalebrud som sådan. Det er frem for alt, fordi hele den tankegang, der ligger bag konsulentordningen, nemlig at det er et samspil mellem faglige, kvalitative fordringer og et grundlæggende kommunalt mod på at satse på kultur, der skal forme egnsteatret i fremtiden, med rammestyringen er frataget sin mening.

Man kan ikke ændre på forudsætningerne og så tro, at løsningen forbliver den samme. Lige så lidt som man kan løbe fra en aftale og så tro, at samarbejdet forbliver det samme. Socialdemokraterne, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti og Enhedslisten stemmer imod lovforslaget.

Siumut, Tjóðveldisflokkurin, Fólkaflokkurin og Inuit Ataqatigiit var på tidspunktet for betænkningens afgivelse ikke repræsenteret med medlemmer i udvalget og havde dermed ikke adgang til at komme med indstillinger eller politiske udtalelser i betænkningen.

En oversigt over Folketingets sammensætning er optrykt i betænkningen.

Troels Christensen (V) fmd. Flemming Damgaard Larsen (V) Leif Mikkelsen (V)
Ellen Trane Nørby (V) Preben Rudiengaard (V) Louise Frevert (DF) nfm.
Karin Nødgaard (DF) Jakob Axel Nielsen (KF) Lars Barfoed (KF) Mogens Jensen (S)
Jytte Andersen (S) Troels Ravn (S) Jytte Wittrock (S) Elsebeth Gerner Nielsen (RV)
Simon Emil Ammitzbøll (RV) Holger K. Nielsen (SF) Per Clausen (EL)

Siumut, Tjóðveldisflokkurin, Fólkaflokkurin og Inuit Ataqatigiit havde ikke medlemmer i udvalget.

Folketingets sammensætning

Venstre, Danmarks Liberale Parti (V)	52	Enhedslisten (EL)	6
Socialdemokratiet (S)	47	Siumut (SIU)	1
Dansk Folkeparti (DF)	24	Tjóðveldisflokkurin (TF)	1
Det Konservative Folkeparti (KF)	18	Fólkaflokkurin (FF)	1
Det Radikale Venstre (RV)	17	Inuit Ataqatigiit (IA)	1
Socialistisk Folkeparti (SF)	11		

Oversigt over bilag vedrørende L 139**Bilagsnr. Titel**

1	Høringssvar og høringsnotat, fra kulturministeren
2	Udkast til tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
3	Endelig tidsplan for udvalgets behandling af lovforslaget
4	1. udkast til betækning
5	Henvendelse af 2/4-07 fra Greve Kommune, Roskilde Kommune og Høje-Taastrup Kommune
6	2. udkast til betækning

Oversigt over spørgsmål og svar vedrørende L 139**Spm.nr. Titel**

1	Spm. om kommentar til henvendelsen af 2/4-07 fra Greve Kommune, Roskilde Kommune og Høje-Taastrup Kommune, til kulturministeren, og ministerens svar herpå

Henvendelse til lovforslaget

Henvendelsen er optrykt efter ønske fra S, RV, SF og EL.

Kulturudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Bemærkninger til forslag til lov om ændring af teaterloven (Revision af egnsteaterordningen) fra Høje-Taastrup, Roskilde og Greve – kommunerne bag Teater Hedeland

Åbningen af Nordens største udendørs scene i kulturbyåret 1996 var led i den samlede vision, der ligger bag Hedeland I/S. Det geometrisk stramme amfiteater – bygget i stedets materialer: grus, jord og græs – med plads til 3.600 siddende gæster, blev åbnet med Verdis ”Requiem” dirigeret af den verdensberømte Zubin Mehta.

Årene fra 1996 til 2002 blev brugt til at afprøve forskellige driftsmodeller på scenisk aktivitet i amfiteatret, der dog alle havde den ulempe, at de gav underskud og ikke formåede at skabe den kontinuitet, der er forudsætningen for at opbygge et publikumsgrundlag.

Med oprettelsen af egnsteatret Teater Hedeland i 2002 var det med henblik på at skabe en organisatorisk og økonomisk ramme omkring tilbagevendende scenisk aktivitet i sommerperioden. Udfordringerne var de samme: at opbygge et publikum omkring en kontinuerlig scenisk aktivitet. En politisk følgegruppe etableredes desuden med repræsentation fra de 5 stiftende enheder: Københavns og Roskilde amter, Høje-Taastrup, Roskilde og Greve kommuner.

Bestyrelsen blev sammensat efter de kriterier, der nu er standard for kulturinstitutioner, nemlig med professionelle kompetencer. Denne besluttede på baggrund af erfaringerne fra perioden 1996-2000 at skabe et klart fokus kunstnerisk og repertoiremæssigt, nemlig musikdramatikken og opera.

Desuden at betragte det store anlæg som en regional institution, med publikum fra såvel Sjælland som Skåne. Skemaet nedenfor viser udviklingen fra 2002-2007.

Skema 1.

Budget

År	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Titel	»Rigoletto« (Opera af G. Verdi)	»Den Flyvende Hol-lænder« (Opera af R. Wagner)	»Carmina Burana« (Oratorium af Carl Orff +ouverture)	»Tosca« (Opera af G. Puc-cini)	»Nabucco« (Opera af G. Verdi)	»Carmen« (Opera af Berlioz)
Orkester	Dalhalla Sin-fonietta	Dalhalla Sin-fonietta	Malmö Symfoni-orkester	Sjællands Symfoni-Orkester	Malmö Opera-orkester	Malmö Opera-orkester
Cast	Internationalt	Internationalt	Dansk	Dansk-	Dansk-	Dansk-

				svensk	internationalt	internationalt
Antal opf.	1	1	1	3 + 1	3	4
Tilskuere	4.200	3.800	3.800	12.100	9.813	10.810 (70 pct.-bel.)
Billetindt.	1,128 mio. kr.	0,997 mio. kr.	0,449 mio. kr.	2,583 mio.kr.	2,533 mio.kr	3,121 mio.kr. (70 pct.-bel.)
Fonde/ spons.	540.082 kr.	266.713 kr.	515.000 kr.	280.000 kr.	260.000 kr.	400.000 kr.
Tilskud pr. billet	520 kr.	662 kr.	675 kr.	214 kr.	350 kr.	326 kr. (70 pct.)
Adm.udg.	357.067 kr.	722.921 kr.	536.279 kr.	586.027 kr.	642.266 kr.	705.440 kr.

Teater Hedeland har nu fundet et stabilt publikumsgrundlag og en kunstnerisk profil, der er unik i Danmark. Oplevelsen baserer sig på, at en tur i Teater Hedeland er opera i topklasse kombineret med picnic (publikum kommer allerede ved 18-tiden og spiser) og en storslået landskabsiscenesættelse, hvor udsigten fra tilskuerpladsen over scene og sø til det bagvedliggende bakkede landskab er integreret i forestillingen. Også med hensyn til organisering skiller Teater Hedeland sig positivt ud. Der er én fuldtidsansat kunstnerisk og administrativ leder og alle andre opgaver løses via kontrakter og outsourcing. Administration af teatret ligger på mellem 10 og 15 pct. af den samlede omsætning.

Som led i konsolideringen af egnsteatret åbner en ny, permanent orkestergrav til sommer. Her vil regionens symfoniorkestre have optimale udfoldelsesmuligheder i forhold til at spille udendørs. Projektet har hentet finansiering dels fra teatrets stiftere (ca. 2,8 mio. kr.) og dels fra A.P. Møllers Fond, Oticon Fonden og Veluxfonden (ca. 5,4 mio. kr.).

Anlægget er en kombineret orkestergrav/scene, hvor det hydrauliske tag kan bruges som sceneplatform til andre aktiviteter, f.eks. rytmiske musikaktiviteter m.v. Som led i optimeringen af brugen af amfiteatret arbejdes der på en samlet kulturplan, med bidrag fra de tre tilskudsydende kommuner.

I den egnsteaterrapport, som Kunststyrelsen udgav sidste år, anbefalede arbejdsgruppen nogle kriterier, der kunne iagttages for at betegnes som egnsteater, herunder at et egnsteater min. skal producere 2 årlige produktioner.

Vi konstaterer med tilfredshed, at udkastet til ny egnsteaterlov tager højde for Teater Hedelands særlige situation med teatrets store, ene produktion årligt.

Det er Teater Hedelands erfaring, at der skal musikdramatik eller opera til for at kunne trække et tilstrækkelig stort publikumsvolumen. Fra de tilbagevendende publikumsundersøgelser ved vi, at publikum kommer fra hele Sjælland samt fra Fyn og Skåne. Dette publikum er tilgængeligt og mobilt i forhold til den kunstneriske profil, som Teater Hedeland har udviklet. Undersøgelserne viser – og det underbygges år for år – at næsten 40 pct. af Teater Hedelands publikum er tilbagevendende stampublikum, heraf en meget betydelig del fra nær- og lokalområderne.

Der er med de erfaringer, der er gjort til dato, og med de investeringer, der i øjeblikket gøres, potentiale til, at Teater Hedeland kan vokse yderligere. Antallet af opførelser kan med den repertoirepolitik, der ligger, nå 5, 6 eller endnu flere opførelser med over 20.000 tilskuere. Alt dette inden for rammen af egnsteatrets tilskud på godt 3,5 mio. kr.

Der er den særlige situation ved udløbet af den nuværende aftaleperiode, at to af de oprindelige stiftere og tilskudsydere, Københavns og Roskilde amter, ikke eksisterer længere. Det er vores håb,

at der ved forhandling af en forlængelse af Teater Hedeland, en proces, der starter i 2008, kan tages højde for dette særlige forhold vis-a-vis de oprindelige amtslige, nu statslige tilskud.

Vi vil derfor opfordre Folketingets Kulturudvalg til at have disse betragtninger for øje, når teaterlovens bestemmelser om egnsteatre skal revideres.

Med venlig hilsen

Hans Barlach

Borgmester

Greve Kommune

Poul Lindor Nielsen

Borgmester

Roskilde Kommune

Michael Ziegler

Borgmester

Høje-Taastrup Kommune